

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623202206
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6623202206.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, trvale bytom G. N. XXXX/XX, I., dieťa matky: T. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. N. XXXX/XX, I. a otca: Z. W. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. N. XXXX/XX, I., t.č. bytom G. X, U., G., o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367, § 366 Civilného mimosporového poriadku, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec, č.k. 15P/11/2023-25 zo dňa 27. júna 2023 takto,

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 15P/11/2023-25 zo dňa 27. júna 2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh otca maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletú O. W. nar. XX.XX.XXXX do svojej osobnej starostlivosti a zaviazat' matku na úhradu výživného na maloleté dieťa v sume 150 Eur mesačne.

2. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 7P/51/2020 zo dňa 03.03.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 15.03.2021 okresný súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol a maloletú zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Maloletá O. je v 2. mesiaci tehotenstva a matka ju, podľa otca, núti k umelému prerušeniu tehotenstva, čo maloletá O. nechce. Maloletá sa matky bojí, nikde ju nechce púšťať, nedovolí jej ísť k otcovi do zahraničia, kde pracuje a býva aj budúci otec dieťaťa. Maloletá O. stále plače, je v zlej situácii, čo nie je vhodné vzhľadom na tehotenstvo. Priateľ O., ktorý je budúcim otcom jej dieťaťa, O. veľmi pomáha. Podľa navrhovateľa je vhodné, aby spolu trávili čas a tak sa pripravovali na úlohu rodičov. Zo spisového materiálu mal okresný súd preukázané, že návrhom doručeným dňa 26.10.2021 sa otec domáhal zníženia výživného na maloletú dcéru zo sumy 300 Eur na sumu 100 Eur mesačne, ktorý návrh súd rozsudkom č.k. 5P/71/2021-204 zo dňa 21.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/28/2022-293 zo dňa 24.08.2022, právoplatným dňa 09.09.2022 zamietol.

3. S poukazom na § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj len „CMP“), § 324 ods. 1, 2, 3 CSP, § 325 ods. 1 CSP, § 328 ods. 1 CSP, § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, § 330 ods. 1 a 2 CSP, § 367 ods. 1 až 6 CMP, § 361 CMP, § 366 CMP okresný súd návrh zamietol a zároveň poukázal na základné východiská, z ktorých okresný súd pri svojom rozhodnutí vychádzal tak, ako sú v odseku 15. a 16. napadnutého uznesenia. Pre krátkosť času, ktorý zákonodarca ukladá súdu na rozhodnutie vo veci neodkladného opatrenia, nemôže súd v zásade vykonávať dokazovanie v relevantnom rozsahu, a preto vychádzal najmä z obsahu návrhu, priložených listinných dôkazov ako aj zo správ kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov.

4. Podľa okresného súdu bolo teda preukázané, že maloletá O. sa v priebehu mesiaca jún 2023 dozvedela o svojom tehotenstve, podľa potvrdenia od ošetrojúceho lekára č.l. 4 spisu je v 2. mesiaci tehotenstva, matke túto skutočnosť oznámila dňa 08.06.2023. Matka začala naliehať na maloletú, aby si premyslela, či je ochotná riskovať svoje zdravie a prípravu na budúce povolanie tehotenstvom a budúcim materstvom a navrhla jej umelé prerušenie tehotenstva. Maloletá s týmto nesúhlasila a obrátila sa na otca, ktorý jej poskytol útechu a pomoc. Dňa 20.06.2023 maloletú vyzdvihol v škole, odviezol ju na nákupy a následne dňa 21.06.2023 spolu odišli na Úrad práce, sociálnych vecí rodiny Lučenec. Okresný súd zdôraznil § 35 Zákona o rodine s tým, že rodičia sú pri výkone práv a povinností zásadne rovnoprávni a určenie miesta a spôsobu trávenia času s dieťaťom nie je viazané na súhlas druhého rodiča. To znamená, že žiaden z rodičov nepotrebuje súhlas druhého rodiča prípadne súdu na krátkodobé vycestovanie dieťaťa do cudziny, čo však neplatí, keď ide o dlhodobé vycestovanie maloletého dieťaťa do cudziny a rovnako aj v prípade rozhodnutia o zmene školy. S poukazom na § 35 Zákona o rodine vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny ako aj príprava dieťaťa na budúce povolanie patrí medzi tzv. podstatné a súvisiace veci s výkonom rodičovských práv, kde sú rodičia povinní sa dohodnúť. Ak sa nedohodnú, môže byť takáto dohoda rodičov nahradená autoritatívnym rozhodnutím súdu.

5. Zdôraznil okresný súd, že premiestnenie maloletého dieťaťa tak, ako ho zamýšľal otec (odsťahovanie sa do Rakúska do prenajatého bytu, v ktorom otec v súčasnosti býva) ani zmena strednej školy nie je možné bez súhlasu druhého rodiča - matky. Keďže otec v návrhu ako aj pracovníkom orgánu sociálno-právnej kurately detí a sociálnej kurately jednoznačne potvrdil, že zamýšľal dlhodobé vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny, preloženie dcéry na strednú školu do I., ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, pri realizácii ktorých je potrebná dohoda rodičov, v opačnom prípade ide o neoprávnené premiestnenie maloletého dieťaťa pri presťahovaní dieťaťa do cudziny bez súhlasu druhého rodiča. Zároveň ani zmena školy, prestup dieťaťa na inú školu, bez súhlasu oboch rodičov nemôže zrealizovať. Teda úmysel otca, ako bol prezentovaný v návrhu a spísaný do úradného záznamu, bol k momentu rozhodnutia okresného súdu nevykonateľný.

6. Okresný súd ďalej zdôraznil, že vzhľadom na krátkosť lehoty na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, nemal možnosť preveriť majetkové pomery otca, keďže otec žije v cudzine a tak ich nie je možné zistiť v stanovenej lehote pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise je zrejme len to, že by malo ísť o prenajatý byt, ktorý obýva otec spolu s priateľom maloletej, ktoré informácie nie sú postačujúce pre konštatovanie, že uvedené prostredie je vhodné pre riadnu výchovu a vývoj maloletého dieťaťa ani pre starostlivosť o novonarodené dieťa. Otec zároveň ani okrajovo nenaznačil ako chce zabezpečiť zdravotnú starostlivosť maloletej počas tehotenstva, ani ako zabezpečí maloletej pomoc s dieťaťom pri jeho narodení. Podľa okresného súdu sa spolieha, že ďalší život s dieťaťom maloletá zabezpečí spolu s priateľom, ktorý sľúbil, že sa bude podieľať na výchove a starostlivosti o dieťa.

7. V odseku 23. napadnutého uznesenia vysvetlil okresný súd dostatočným spôsobom postup v súvislosti s možným umelým prerušením tehotenstva cez zákonnú úpravu v § 3 ods. 3 vyhlášky č. 74/1986 Zb., ktorou sa vykonáva zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva. Z uvedeného je zrejme, že zákonný zástupca maloletej dcéry vo veku od 16 do 18 rokov nie je oprávnený rozhodnúť o umelom prerušení jej tehotenstva, ide o slobodné rozhodnutie tehotnej maloletej a nemožno ju k takémuto rozhodnutiu nútiť. Okresný súd tiež uviedol, že maloletá v januári 2024 dosiahne plnoletosť a bude sa môcť slobodne rozhodnúť kde bude bývať. Okresný súd nevezhliadol v predmetnej veci potrebu bezodkladnej úpravy pomerov.

8. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal odvolanie otec maloletej, ktorý nesúhlasil so závermi okresného súdu. Mal za to, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami pre objektívne rozhodnutie, má za to, že návrh je určite dôvodný, vyžaduje si to záujem maloletého dieťaťa. Maloletá O. prejavila svoj názor a svoju vôľu, ktorú okresný súd nerešpektoval. Pokiaľ sa podá návrh a súd rozhodne v riadnom konaní vo veci ubehne určitý čas a otec je povinný stále platiť matke maloletého dieťaťa výživné, pričom maloletá O. odmieta ísť k matke a je spolu s otcom v jeho domácnosti. Od ukončenia školy je maloletá neustále s ním a s otcom svojho dieťaťa. Nie je pravdou, čo uvádza matka, že maloletá uverila jeho podpore. On stále dcéru podporuje a je pre ňu v dôležitej situácii oporou. Ako matka uviedla, tak maloletá O. ani jeden víkend netrávila s ňou, ale trávila s otcom. Teraz sa začala zaujímať v akom prostredí by bola dcéra, dovtedy ju to vôbec nezaujímalo. Nie je pravdou, že by maloletá O. bola výslovné

v mužskom prostredí. Otec s maloletou O. je prihlásený na pobyt v meste U., pričom pripojil potvrdenie o pobyte. Býva v byte s maloletou I. K., nar. XX.XX.XXXX a spoločne v druhom byte s Y. K. otcom maloletej I. a priateľom maloletej O. K. K.. Spoločne s dievčatami sa tam zdržiava aj priateľka Y. K., s ktorou majú spoločného syna, ktorý sa narodil XX.XX.XXXX. Je zrejmé, že O. je aj v ženskej spoločnosti a má aj pomoc. Dňa 07.02.2023 súd rozhodoval vo veci zmeny zverenia maloletej I. K., pričom v tomto konaní 5P/26/2022 bolo vykonané šetrenie prostredia úradmi sociálnej kurately v Rakúsku, ktoré sú stále aktuálne a je možné, aby sa tento spis pripojil. Nie je pravdou, že priateľ maloletej O. povedal, že sa s ňou rozíde, ak pôjde na potrat. Otec trávi s nimi spoločne každý deň, vidí, že sa majú radi a na dieťaťko sa tešia. Nič z toho, čo uvádza okresný súd v bode 20. a 21. uznesenia nie je podľa odvolateľa relevantné pre nariadenie neodkladného opatrenia. Záležitosti uvádzané v uvedených bodoch je podľa odvolateľa možné riešiť následne, keď dôjde k nariadeniu neodkladného opatrenia. Ak súd uvádza, že nebolo možné preveriť jeho majetkové pomery zo spisov, o ktorých má vedomosť, cituje ich na strane 2 uznesenia. Na nič sa nespolieha, všetky potrebné náležitosti týkajúce sa zdravotnej starostlivosti s O. rozobrali. Dcéra bude navštevovať gynekologickú ambulanciu v U., kde má zdravotnú starostlivosť aj priateľka Y. K.. Vyčítal okresnému súdu, že nerozhodoval záujem maloletého dieťaťa, ale uprednostnil názor matky. Žiadal nariadenie neodkladného opatrenia.

9. K odvolaniu otca sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci. Poukázal na práva dieťaťa podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Kolízny opatrovník pred vydaním neodkladného opatrenia zisťoval názor maloletého dieťaťa, prešetril pomery na strane matky T. W. v mieste jej súčasného bydliska. K vykonaniu dôkazu prešetrenia pomerov v domácnosti otca Z. W., ktorý sa zdržiava mimo územia Slovenskej republiky nedošlo a tiež nebolo preukázané ako bude pokračovať ďalšia príprava maloletej na budúce povolanie, akým spôsobom a či vôbec a kto jej bude zabezpečovať zdravotnú starostlivosť. Pri zmene výkonu rodičovských práv a povinností je nutné vyššie uvedené skutočnosti, t.j. pomery zúčastnených strán zisťovať rozsiahlejším dokazovaním, na základe ktorých by kolízny opatrovník vedel zaujať objektívne stanovisko k zmene zverenia, ktoré bude korešpondovať s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje faktické opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Jeho nariadenie prichádza do úvahy vtedy, ak dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť a sú dané odôvodnené potreby, aby starostlivosť o maloleté dieťa prevzala iná osoba, ktorá je k tomu spôsobilá. Z obsahu návrhu kolízny opatrovník nemá preukázané, že by boli inak porušované práva maloletého dieťaťa. Zmena postojov rodičov v otázke starostlivosti o maloletú O., ich nemožnosť dosiahnutia dohody, navrhované neodkladné opatrenie nie je spôsobilé odstrániť. Nezhody a konfliktné prostredie medzi rodičmi samy o sebe nezakladajú naliehavosť potreby pri nariadení neodkladného opatrenia. Maloletá má v domácnosti matky vytvorené primerané podmienky nevyhnutné pre poskytovanie starostlivosti do rozhodnutia súdu vo veci samej, ak o zmenu zverenia otec v tomto konaní požiadava. Podľa kolízneho opatrovníka k nariadeniu neodkladného opatrenia môže prísť len vtedy, ak sa preukáže, že starostlivosť o maloletú poskytovaná matkou, nie je dostačujúca a styk s touto osobou by mal zlý vplyv na duševný, či fyzický vývoj maloletej.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal vec v rozsahu danom v ust. § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

11. Vo vzťahu k podanému odvolaniu krajský súd uvádza, že okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol relevantné skutkové zistenia, tieto v dostatočnom rámci pre účely posúdenia dôvodnosti navrhovaného nariadenia neodkladného opatrenia vyhodnotil, uviedol právne predpisy, na základe ktorých posudzoval návrh otca vo vzťahu k záujmom maloletého dieťaťa. Rozhodnutie okresného súdu preto nemožno považovať za svojvoľné či zjavne neodôvodnené, keď sa okresný súd v skutkovej a právnej rovine zaoberal nosnou argumentáciou a túto argumentáciu aj pokiaľ išlo o vyhodnotenie záujmov maloletej O. riadne a dostatočne vyhodnotil, čo vyplýva z celého odôvodnenia napadnutého uznesenia. Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že iba skutočnosť, že sa odvolateľ s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

12. Podľa § 65 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

13. Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

14. Podľa § 67 CMP, vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

15. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa.

16. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

18. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania, alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie, akonáhle súd poskytne ohrozenému, alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený. Neodkladné opatrenie iba výnimočne je takým rozhodnutím, ktoré rieši vec samu. Neodkladné opatrenie v zásade nemá nahrádzať rozhodnutie vo veci samej a je dôvodné ho nariadiť vtedy, ak je ohrozený záujem maloletého dieťaťa, jeho zdravý vývoj, výchova, jeho výživa, a bez nariadenia neodkladného opatrenia by reálne mohlo dôjsť k poškodeniu záujmu maloletého a ohrozeniu jeho zdravia.

19. Pri prijímaní neodkladného opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a neodkladným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Zákon nepredpokladá, že súd bude pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vykonávať dokazovanie a v § 329 ods. 1 CSP výslovne formuloval zásadu, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Pri samotnom osvedčovaní nároku potom nie je treba dôsledne dodržiavať tie formálne požiadavky, ktoré zákon ukladá pri dokazovaní, vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení k obsahu návrhu a listín, z ktorých bude súd robiť záver o tom, či sú splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadriť.

20. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i námietky otca maloletého dieťaťa, bolo posúdiť, či v prejednávanej veci je dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako navrhoval otec. Východiskovo odvolací súd považuje za podstatné poukázať na to, že vychádzal pri svojom rozhodnutí rešpektujúc jeden zo základných princípov mimosporového procesu, ktorý je vyjadrený v článku 4 CMP, konal v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. V tomto smere je na mieste zvýrazniť, že pre rozhodnutie vo veci maloletého dieťaťa je objektívnym, explicitne stanoveným zákonným kritériom záujem maloletého dieťaťa, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomu právu zodpovedajúceho základného práva obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu svojho dieťaťa. V prejednávanej veci je osobitná situácia daná skutočnosťou, a to tehotenstvom maloletej O.. Okresný súd dospel k záveru, že skutočnosti uvádzané otcom maloletej nie sú takými skutočnosťami, ktoré by umožňovali súdu zasiahnuť formou neodkladného opatrenia, teda nezistil skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nutnosť okamžitého zásahu. Poukazuje v zhode s okresným súdom i krajský súd na skutočnosť, že vo veci bola maloletá O. W. zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa v sume 300 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode a následne sa otec domáhal zníženia výživného na maloletú dcéru, ktorý návrh bol rozsudkom č.k. 5P/71/2021-204 zo dňa 21.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského

súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/28/2022-293 zo dňa 24.08.2022 právoplatným dňa 09.09.2022 zamietnutý. Okresný súd posudzoval návrh otca na zverenie maloletej neodkladným opatrením do jeho osobnej starostlivosti s tým, že ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Vyčítal záverom okresného súdu, že neprihliadol na vyjadrenie maloletého dieťaťa, a to napriek tomu, že maloleté dieťa začiatkom roku 2024 dosiahne 18 rokov, teda je blízka veku dospelého. Odvolací súd nevidel priestor na odklon od záverov okresného súdu, ktorý v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že rodičia sú pri výkone svojich práv a povinností zásadne rovnoprávni a že v takomto prípade nie je viazaný krátkodobý pobyt dieťaťa pri vycestovaní dieťaťa do cudziny na súhlas druhého rodiča. Ak však ide o dlhodobé vycestovanie dieťaťa do cudziny, rovnako aj v prípade rozhodnutia o zmene školy, tak v tomto prípade v zmysle § 35 Zákona o rodine vycestovanie do cudziny a príprava dieťaťa na budúce povolanie patrí medzi tzv. podstatné veci, ktoré súvisia s výkonom rodičovských práv a povinností, pri ktorých sú rodičia povinní sa dohodnúť. V danom prípade nenastala situácia dohody rodičov a premiestnenie maloletej O. hoc i faktické, odvolací súd nemohol považovať za dôvod, pre ktorý by nariadil neodkladné opatrenie tak, ako žiadal otec svojim návrhom. Takisto ani zmena strednej školy bez súhlasu druhého rodiča nie je za stavu absencie rozhodnutia súdu o takomto návrhu možná. V tomto smere odvolací súd poukazuje na dostatočné odôvodnenie vyplývajúce z odseku 21. napadnutého uznesenia, ktoré otec v podanom odvolaní tiež považoval za „nie relevantné pre nariadenie neodkladného opatrenia“, avšak pre odvolací súd bolo relevantné. Mal za to otec v odvolaní, že takúto situáciu je možné riešiť následne, keď dôjde k nariadeniu neodkladného opatrenia. Odvolací súd túto argumentáciu otca nemohol vyhodnotiť ako takú, ktorá by mala vplyv na vecnú správnosť záverov okresného súdu, na ktoré odvolací súd cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP poukazuje. Závery uvádzané v odseku 21. a 20. napadnutého uznesenia sú v súlade i s judikatúrou. Opätovne na tomto mieste odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o výkon rodičovských práv a povinností tak § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine uvádza nasledovné: Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a/ sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, o zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b/ zastupovanie maloletého dieťaťa, c/ správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že výkon rodičovských práv a povinností nie je závislý od skutočnosti, či sú rodičia maloletého dieťaťa manželmi alebo nie, a ani od skutočnosti, či spolu žijú alebo nežijú. Rodičia sú pri ich výkone zásadne rovnoprávni. Zákon predpokladá, že sa obaja rodičia pri výkone rodičovských práv a povinností v záujme maloletého dieťaťa dohodnú.

21. Z § 35 Zákona o rodine vyplýva, že ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa a o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Z tejto formulácie zákonného ustanovenia je zrejmé, že o bežných záležitostiach (tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa môžu byť spôsobilé podstatným spôsobom ovplyvniť výchovu maloletého dieťaťa) týkajúcich sa maloletého dieťaťa je oprávnený rozhodovať každý z rodičov samostatne aj bez súhlasu druhého rodiča. Len ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s úkonom zastupujúceho rodiča súhlasí a pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, potom by boli dané podmienky pre rozhodnutie súdu podľa § 35 Zákona o rodine. Zákon o rodine tak pri vymedzení podstatných náležitostí prevzal závery súdnej praxe a určil ich demonštratívnym výpočtom. Nevylučuje to však, že súd posúdi ako dôležitú otázku tiež inú otázku súvisiacu s maloletým. Rodičia sú pri výkone svojich práv a povinností zásadne rovnoprávni a určenie miesta a spôsobu trávenia času rodiča s dieťaťom nie je viazané na súhlas druhého rodiča. Zjednodušene povedané, žiaden z rodičov nepotrebuje súhlas druhého rodiča, prípadne súdu na krátkodobé vycestovanie s dieťaťom do cudziny, čo však neplatí, ak by išlo o dlhodobé alebo trvalé vystaňovanie maloletého dieťaťa do cudziny.

22. Krajský súd v rovine svojich vyššie uvedených záverov cez úpravu v Čl. 2 CSP poukazuje len primerane a podporne napr. na závery vyplývajúce z rozhodnutia Ústavného súdu SR III.US 526/20215 zo dňa 20. októbra 2015, v zmysle ktorého „.....povahy aplikovaného § 35 zákona o rodine vyplýva, že dočasná úprava nariadeného predbežného opatrenia sa dotýka len vycestovania majúceho charakter podstatnej veci, teda vycestovania dlhodobého, keďže krátkodobé vycestovanie s maloletým dieťaťom je považované za bežnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv, kde právna úprava dohodu rodičov, a teda súhlas druhého rodiča k výkonu rodičovských práv nevyžaduje“.

23. V zmysle vyššie uvedeného potom tvrdenie otca o prihlásení na pobyt v meste U., o ktorom pripojil potvrdenie o pobyte, nemohlo byť vyhodnotené odvolacím súdom ako skutočnosť, ktorá by spochybnila

správnosť záverov okresného súdu, ktorý návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel, keďže skutočnosti uvádzané v odseku 21., 20. napadnutého uznesenia považoval za dostatočné dôvody pre závery okresného súdu v skutkovej i právnej rovine. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu nevyplýva súhlas druhého rodiča, teda matky s takýmto postupom otca s poukazom na § 28 ods. 2 Zákona o rodine a § 35 Zákona o rodine.

24. Len pre komplexnosť posúdenia krajský súd považuje za podstatné zdôrazniť, že určenie školského zariadenia pre maloleté dieťa je dané „štandardným sporom“ medzi rodičmi pri výkone ich rodičovských práv a povinností, t.j. keď sa nevedia dohodnúť o podstatnej otázke týkajúcej sa maloletého dieťaťa (§ 35 Zákona o rodine), a teda by malo byť predmetom konania vo veci samej, v ktorej by rozhodnutiu súdu predchádzalo riadne dokazovanie. V tomto smere je potrebné pripomenúť, že okresný súd rozhodoval „len“ o neodkladnom opatrení t.j. okrem iného štandardne bez potreby/nevyhnutnosti vykonania riadneho dokazovania - iba na podklade osvedčených (t.j. dnes nepreukázaných) skutočností. Odvolací súd vzhľadom na osobitosti konkrétneho prípadu a konkrétnej osoby maloletej venoval pozornosť jej vyjadreniu tak, ako je súčasťou spisu na č.l. 5, na ktoré odkazoval i otec vo svojom odvolaní. V zmysle Haagskeho dohovoru aj v zmysle Všeobecného komentára bral odvolací súd do úvahy ako relevantný aj vek maloletého dieťaťa. Prihliadol na tento vyjadrený názor maloletej individuálne, avšak vzhľadom na skutočnosti, ktoré uviedol okresný súd vo svojom rozhodnutí v odseku 21., 22., 23. nemohol názor maloletej O. vyjadrený pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny za prítomnosti otca považovať za rozhodujúci. Bola to sama maloletá, ktorá napriek svojmu veku už len konštatovala stroho, že mamu o vycestovaní do zahraničia informovala, rozhodla sa tak dobrovoľne sama a na svojom rozhodnutí trvá. V tomto smere okresný súd podľa záverov odvolacieho súdu posudzoval záujem dieťaťa z hľadísk objektívnych nie iba z púheho subjektívneho hodnotenia výhodnosti či nevýhodnosti pozície toho ktorého z obidvoch rodičov. Odvolací súd tak ako vymedzil okresný súd záujem maloletej považuje za vecne správny a dostatočný. Pripomína odvolací súd, že nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje iba faktické opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Nariadenie prichádza do úvahy vtedy, ak dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť a sú dané odôvodnené potreby, aby starostlivosť o maloleté dieťa prevzala iná osoba, ktorá je spôsobilá riadnu starostlivosť dieťaťu poskytnúť. Kolízny opatrovník, s ktorým záverom sa odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu s dôrazom na návrh otca ako i na odvolacie dôvody zhoduje, že nebolo preukázané, že by boli porušované práva maloletého dieťaťa, že v prostredí u matky nedošlo k ohrozeniu osobnej starostlivosti a ani k ohrozeniu jej priaznivého fyzického a duševného vývoja s poukazom na § 5 ods. 3 vyhlášky č. 74/1986 Zb., ktorou sa vykonáva zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva. Maloletá má v domácnosti matky vytvorené primerané podmienky nevyhnutné pre poskytovanie starostlivosti do rozhodnutia súdu vo veci samej. Ak aj o zmenu zverenia otec v tomto konaní požiadala, tak pre takéto konanie sa vyžaduje iná forma a rozsah dokazovania ako v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. K zmene výchovného prostredia formou nariadenia neodkladného opatrenia môže prísť len vtedy, ak sa preukáže, že tá starostlivosť, ktorá je poskytovaná maloletej matkou, nie je dostačujúca, že styk s touto osobou má zlý vplyv na duševný či fyzický vývoj maloletej. Otec v uvedenom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to ani spolu s podaným odvolaním ako ani pripojením listín nepreukázal vytvorenie podmienok, ktoré by umožňovali odvolaciemu súdu zmeniť napadnuté rozhodnutie okresného súdu a vyhovieť jeho návrhu. Jeho tvrdenia zostali len v rovine tvrdení a ak poukazoval na overenie jeho majetkových pomerov zo spisov, o ktorých mal podľa otca mať vedomosť už okresný súd, tak odvolací súd poukazuje na to, že uvedené skutočnosti rozhodne nepreukazujú stav k podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani k momentu rozhodovania okresného súdu. Ak za tejto situáciu vyčítal okresnému súdu, že mu okresný súd neuveril, tak odvolací súd nemohol iným spôsobom vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce zo spisu vyhodnotiť podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia ako učinil okresný súd.

25. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že ak odvolateľ v odvolaní uvádzal, že dňa 7.02.2023 rozhodoval súd vo veci zmeny zverenia mal. I. K., pričom v tomto konaní bolo vykonané šetrenie výchovného prostredia úradmi sociálnej kurately v Rakúsku, ktoré sú podľa odvolateľa aktuálne a je možné, aby súd tento spis pripojil, tak uvedené šetrenie sa predsa týkalo výchovného prostredia pre iné maloleté dieťa, so zameraním na jeho potreby a možnosti jeho rodičov a nie mal. O. W..

26. Odvolací súd považuje za podstatné na tomto mieste cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP poukázať na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorým sa stotožnil, lebo ho považoval za vecne správne, z ktorých dôvodov ho potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 52 CMP v spojení s § 394 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne

posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.